

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
“ОЙН СУДАЛГАА, ХӨГЖЛИЙН ТӨВ”

МОНГОЛ УЛСЫН ОЙН САН

Албан хэрэгцээнд

УЛААНБААТАР ХОТ - 2021 он

"ОЙН СУДАЛГАА ХӨГЖЛИЙН ТӨВ" УТҮГ

Баянгол дүүрэг 2-р хороо, Чингүнжавын гудамж

Улаанбаатар 16050. Төрийн өмчийн II байр

Утас/факс: (976-11) 300078

Э-майл хаяг: info@forestry.gov.mn

Утас: 77111178

МОНГОЛ УЛСЫН ОЙН САН

Монгол улсын "Ойн тухай" хуулийн 7 зүйлийн 7.2 заалтын дагуу 2020 онд Увс аймаг, Ховд аймаг, Өвөрхнагай аймгийн заган ойн санд хийсэн ой зохион байгуулалтын ажлын дүн мэдээг тусгасан улсын ойн сангийн төлөв байдлын шинэчлэгдсэн мэдээллийг албан хэрэгцээнд мөрдүүлэхээр гаргав.

Манай орны нутаг дэвсгэр дээр ургадаг бүх төрлийн мод, заг, бут, сөөг, таримал ойн нөөцөөс Монгол улсын ойн сан бүрдэх бөгөөд ой бүхий газар, ойн цоорхой, мод бэлтгэсэн болон ойн түймэр, хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдсэн ойн талбай, түүнчлэн ойн захаас гадагш 100 метр газар, тарьц, суулгац бойжуулах мод үржүүлгийн газрын эзлэх талбай зэрэг нь ойн сангийн газарт хамаардаг.

Аливаа улс орны буюу тухайн газар нутгийн ойрхог чанарыг тогтоохдоо ойгоор бүрхэгдсэн талбайгаар тооцож үнэлдэг.

Манай орны ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн талбай 12 619.4 мян.га байгаа бөгөөд энэ нь нийт нутаг дэвсгэрийн 8.07 хувийг эзэлж байна.

Манай орны ой сан 140 гаруй зүйлийн мод, сөөгөөс бүрдэх бөгөөд 83.4 хувийг навч, шилмүүст ой, 16.6 хувийг заган ой эзэлнэ.

Ойн сангийн төлөв байдлын талаарх мэдээллийг ой сан бүхий 1 хот, 21 аймгийн хэмжээнд боловсруулан навч, шилмүүст болон заган ойн статистик үзүүлэлтүүдийг тус тусад нь тооцож 16 хавсралт хүснэгтээр гаргав.

Үүнд

- Ойн санд ой зохион байгуулалт хийгдсэн он дараалал /Хавсралт-1/
- Ойн сангийн талбай газрын төрлөөр /Хавсралт-2/
- Ойн сангийн байгалийн ойн талбай модны төрлөөр /Хавсралт-3/
- Ойн сангийн байгалийн ойн нөөц модны төрлөөр /Хавсралт-4/
- Шилмүүст, навчит ойг насны бүлгээр ангилсан нь /Хавсралт-5/
- Заган ойг насны бүлгээр ангилсан нь /Хавсралт-6/
- Байгалийн ойн таксацын дундаж үзүүлэлт /Хавсралт-7/
- Ойн сангийн талбайн өөрчлөлт газрын төрлөөр /Хавсралт-8/
- Байгалийн ойн нөөцийн өөрчлөлт /Хавсралт-9/
- Үндсэн ашиглалтын огтлолтын жилийн тооцоот хэмжээ /Хавсралт-10/
- Хэрэгжүүлэх шаардлагатай ойн аж ахуйн арга хэмжээ /Хавсралт-11/
- Хэрэгжүүлэх шаардлагатай ойн арчилгааны ажил /Хавсралт-12/
- Ойн сангийн талбайг ойн бүсээр ангилсан нь /Хавсралт-13/
- Хамгаалалтын бүсийн ойг аж ахуйн төрлөөр ангилсан нь /Хавсралт-14/
- Улсын тусгай хэрэгцээний газарт хамаарах ойн сангийн хэмжээ /Хавсралт-15/
- Ойн сангийн экологи-эдийн засгийн үнэлгээ /Хавсралт-16/

МОНГОЛ ОРНЫ ОЙ

1. ОЙН НӨӨЦ БАЯЛАГ

Монгол улсын ойн сан нь нутгийн хойд хэсэгт тархсан шилмүүст, навчит ой, нутгийн өмнө талын говь, цөлийн бүсэд тархсан заган ойгоос бүрдэнэ.

Байгаль-Сибирийн их Тайга, Төв-Азийн хээр, цөлийн торгон заагт оршиж уур амьсгалын эрс тэс нөхцөлд ургадаг Манай орны ой нь байгалийн жамаар нөхөн сэргэх чадавхаар нэн хязгаарлагдмал, ойн түймэр, хөнөөлт шавж, өвчин болон хүний үйл ажиллагааны сөрөг нөлөөлөлд хялбархан өртөмтгий эмзэг экосистем юм.

Зураг-1

Монгол орны ойг Сибирийн их Тайгын үргэлжлэл, түүний өмнөд төгсгөл хэсэг гэж үзэх боловч эх газрын эрс тэс, ус, чийг дутмаг, хоногийн болон жилийн температурын ялгавар их, ургамал ургалтын хугацаа харьцангуй богино нөхцөлд дасан зохицож ургасан байдаг.

Манай орны ой гол мөрний усны нөөцийг зохицуулах, хөрсийг элэгдэл, эвдрэлээс хамгаалах, уур амьсгалыг зөөлрүүлэх, хүлэмжийн хийг шингээх, амьтан, ургамал, бичил биетний амьдрах тааламжтай орчныг бүрдүүлэх, мөнх цэвдгийг тогтоон барих зэрэг экологийн өндөр ач холбогдолтойгоос гадна Сибирийн их Тайгын үргэлжлэл, дэлхийн гурван томоохон усан хагалбарыг дагаж ургадаг уулын ой юм.

Ойн тухай хуульд зааснаар “ойн сан” гэж энэ хуулийн 3.1.1-д заасан ой, ой дотор байгаа ойгоор бүрхэгдээгүй болон ойн тэлэн ургахад шаардлагатай талбай бүхий орчныг /Ойн тухай хууль 3.1.2/ хэлнэ.

Ой бүхий газар, ойн цоорхой, мод бэлтгэсэн, түймэр хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдсэн ойн талбай, түүнчлэн ойн захаас гадагш 100 метр газар, тарьц, суулгац бойжуулах мод үржүүлгийн газрын эзлэх талбай нь ойн сангийн газарт /Ойн тухай хууль 5.2/ хамаарна.

Ойн сан бүхий газарт ой мод, загтай газар, модыг нь огтолсон талбай, ойн цоорхой, зурвас, ойг өсгөн үржүүлэхэд зориулсан, ой тэлэн ургах боломжийг хангахуйц газар /Газрын тухай хууль 14.1/ хамаарна.

Монгол Улс тусгай хэрэгцээний газартай /Газрын тухай хууль 16.1/ байна. Улсын тусгай хэрэгцээний газарт улсын тусгай хамгаалалттай газар /Газрын тухай хууль 16.1.1/, улсын хилийн зурвас газар /Газрын тухай хууль 16.1.2/ хамаарна:

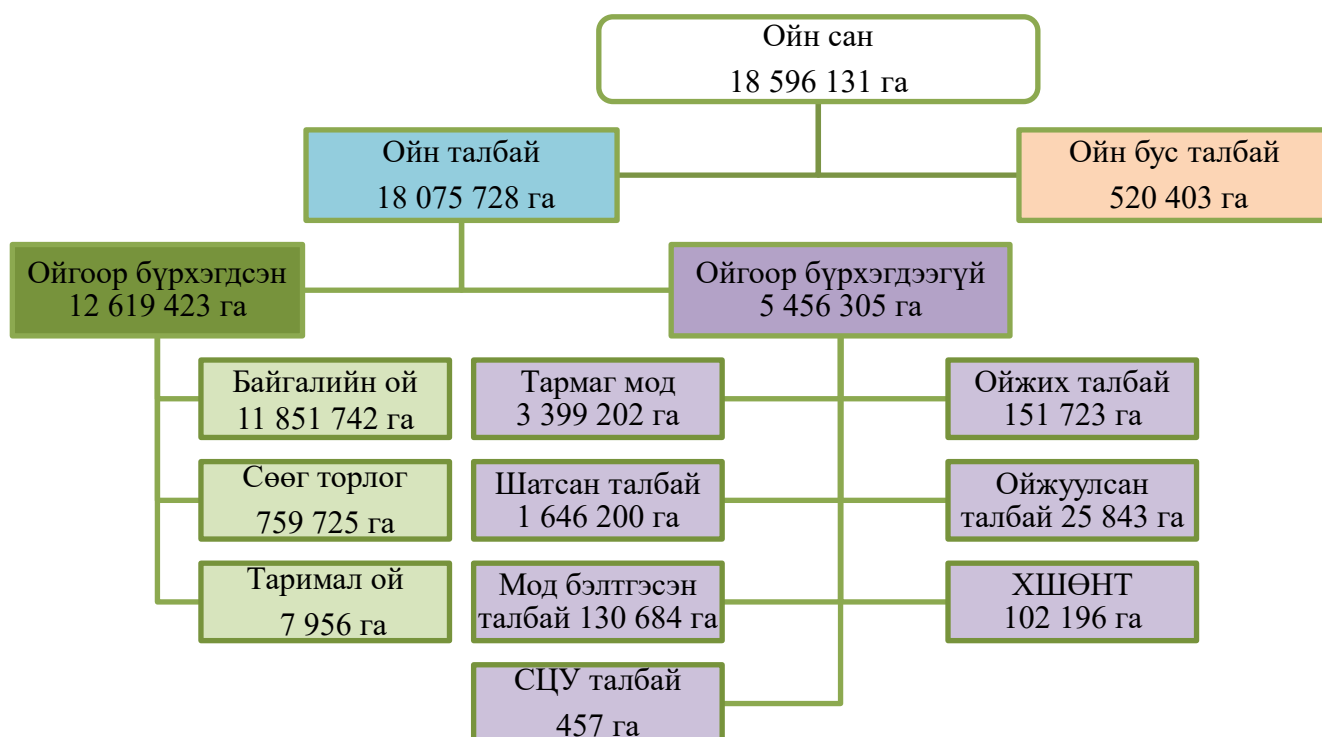
2. МОНГОЛ УЛСЫН ОЙН САН, ТҮҮНИЙ АНГИЛАЛ

Монгол улсын ойн сангийн талбай 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар 18 596.1 мян.га байна. Энэ нь Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 11.89 хувийг эзэлж байна. Ойн сангийн талбайг төлөв байдлын хувьд ойн талбай, ойн бус талбай гэж 2 ангилал ба ойн талбайг дотор нь ойгоор бүрхэгдсэн талбай, ойгоор бүрхэгдээгүй талбай гэж ангилна.

Тухайн газар нутгийн ойрхог чанарыг тогтоохдоо ойгоор бүрхэгдсэн талбайгаар тооцож үнэлдэг. Монгол орны ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн талбай (улсын хэмжээний ойрхог чанар) нь нийт газар нутгийн 8.07 хувийг эзэлж байна.

Монгол улсын ойн сангийн талбайн 83.4 хувийг навч, шилмүүст ой, 16.6 хувийг заган ой эзэлнэ.

Бүдүүвч-1

Манай оронд 140 гаруй зүйлийн мод, сөөг тархан ургадаг бөгөөд навчит болон шилмүүст гэсэн 2 үндсэн ангилалд хуваагдана. Шинэс, нарс, хуш, гацуур, жодоо зэрэг нь шилмүүст модны ангилалд хамаардаг бол хус, улиас, улиангар, хайлаас, бургас, сөөг нь навчит модны ангилалд багтана.

Манай орны ойн сангийн зонхилогч гол мод нь шинэс бөгөөд байгалийн ойн талбайн 62,0 хувийг, нөөцийн 79,3 хувийг эзэлдэг.

3. ОЙН НӨӨЦ

Монгол орны ойн нөөц 1 246 713 327 шоо.метр байна. Ойн нөөцийн 79.3 хувийг шинэс, 5.0 хувийг нарс, 8.9 хувийг хуш, 0.2 хувийг гацуур, 0.01 хувийг жодоо, 6.0 хувийг хус, 0.17 хувийг улиас, 0.05 хувийг улиангар, 0.01 хувийг хайлаас, 0.3 хувийг бургас, 0.003 хувийг тоорой, 0.16 хувийг заган ойн нөөц эзэлнэ.

1-р хавсралт

Ой зохион байгуулалт хийгдсэн он дараалал

д/д	Аймгийн нэр	Ой зохион байгуулалт хийсэн он	Давтан ой зохион байгуулалт хийсэн он	Ойн сангийн талбай /мян.га/
1	Архангай	1995, 1996, 2008	2017	1 060.0
2	Баян-Өлгий	1985, 2008	2017	139.5
3	Баянхонгор	1991, 2006	2015	33.5
4	Булган	1997-1999, 2010	2018	1 922.2
5	Говь-Алтай	2005	2016	10.5
6	Говьсүмбэр		2017	0.05
7	Дорнод	2003	2012	244.1
8	Завхан	2006	2013	733.9
9	Өвөрхангай	1997, 2008	2016	176.7
10	Өмнөговь	-	2011	0.14
11	Сүхбаатар	-	2011	15.7
12	Сэлэнгэ	1992-1994, 2009	2017-2019	1 948.0
13	Төв	2007	2013	1 388.2
14	Увс	1990, 2011	2020	210.4
15	Ховд	2011	2020	11.2
16	Хөвсгөл	2000-2003	2012	4 012.6
17	Хэнтий	2004, 2005	2013	1 754.7
18	Дархан-Уул	2006	2013	82.0
19	Улаанбаатар	1998, 2008	2016	116.3
20	Орхон	2001, 2010	2018	18.5
21	Дорноговь	1990, 2007	2015	0.12
Навчит, шилмүүст ойн сангийн талбай				13 878.2
1	Баянхонгор	1990, 2006	2015	787.2
2	Говь-Алтай	1990	2011	1 664.8
3	Дорноговь	1990, 2007	2015	116.9
4	Дундговь	1990, 2007	2015	32.8
5	Өвөрхангай	1990, 2011	2020	125.5
6	Өмнөговь	1990	2011	1 189.1
7	Ховд	1990, 2011	2020	801.7
Заган ойн /тоорой/ талбай				4 718.0
Улсын хэмжээгээр				18 596.1

Монгол орны ойн сангийн талбай /талбай - га/

Аймгийн нэр	Ойгоор бүрхэгдсэн			Дүн	Ойгоор бүрхэгдээгүй							Дүн	Ойн талбайн Дүн	Ойн бус талбайн ДҮН	Бүх талбай
	Байгалийн ой	Сөөг торлог	Таримал ой		Тармаг мод	Шатсан талбай	МБ талбай	Ойжих талбай	Ойжуулсан талбай	хшөн талбай	СЦУ талбай				
Аймаг тус бүрийн газрын төрлийн нэгтгэл (шилмүүст, навчит)															
Архангай	852671	8034		860705	58166	61518	24102	11319		27902		183007	1043712	16285	1059997
Баян-Өлгий	96616	5038		101654	37564	96	125	45				37830	139484		139484
Баянхонгор	29701	65		29766	2443	327	0	844				3614	33380	89	33469
Булган	1343859	66880	210	1410949	118537	212214	26244	11969	1355	20625		390944	1801893	120312	1922205
Говь-Алтай	8980	0		8980	1407							1413	10393	63	10456
Говьсүмбэр	38	0		38	7							7	45		45
Дорнод	75396	15508	56	90960	28551	114864	1461	3072	257	0		148205	239165	4931	244096
Завхан	458490	43466	2	501958	43237	133102	10522	17984	0	1148		205993	707951	25951	733902
Өвөрхангай	144826	364		145190	14839	1698	4587	727	199	6747		28797	173987	2699	176686
Өмнөговь	142			142									142		142
Сүхбаатар	635	1583		2218	13445				1			13446	15664		15664
Сэлэнгэ	1419319	41874	7190	1468383	108706	226260	31717	20685	20301	331	457	408457	1876840	71132	1947972
Төв	957183	137857	142	1095182	49988	148517	7048	7133	1665	5645		219996	1315178	73021	1388199
Увс	173593	2027	36	175656	25681	1134	2009			2712		31536	207192	3215	210407
Ховд	8353	13		8366	2850							2850	11216	0	11216
Хөвсгөл	3153151	123367	22	3276540	180851	352659	11333	15887	472	30670		591872	3868412	144152	4012564
Хэнтий	989733	186195	159	1176087	120166	391152	3411	11373	244	2638		528984	1705071	49666	1754737
Дархан-Уул	64805	1292	79	66176	7152	716	301	3114	0	15		11298	77474	4523	81997
Улаанбаатар	90647	4573	13	95233	4812	959	5756	1357	975	3685		17544	112777	3480	116257
Орхон	15851			15851	707	161	478	0	374	78		1798	17649	882	18531
Дорноговь	12			12	112							112	124	0	124
дүн	9884001	638136	7909	10530046	819221	1645377	129094	105515	25843	102196	457	2827703	13357749	520401	13878150
Ойрхог чанар (навчит шилмүүст)				6.73%	Ойн сангийн талбайг Монгол улсын нийт газар нутгийн хэмжээтэй харьцуулсан хувь										8.82%

Тайлбар: *ХШӨН талбай - Хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдсэн талбай, *СЦУ талбай - Салхи цасанд унасан талбай

Аймгийн нэр	Ойгоор бүрхэгдсэн			Дүн	Ойгоор бүрхэгдээгүй							Дүн	Ойн талбайн Дүн	Ойн бус талбайн ДҮН	Бүх талбай
	Байгалийн ой	Сөөг торлог	Таримал ой		Тармаг мод	Шагсан талбай	МБ талбай	Ойжих талбай	Ойжуул-сан талбай	хшөн талбай	СЦУ талбай				
Аймаг тус бүрийн газрын төрлийн нэгтгэл (заг, тоорой)															
Баянхонгор	509586	3121	0	512707	274401	8	0	128	0	0	0	274537	787244	2	787246
Говь-Алтай	462157	91273	0	553430	1078629	0	1003	31706	0	0	0	1111338	1664768	0	1664768
Дорноговь	54699	1132	0	55831	51487	0	0	9563	0	0	0	61050	116881	0	116881
Дундговь	16793	16	43	16852	14953	0	0	954	0	0	0	15907	32759	0	32759
Өвөрхангай	96571	7797	4	104372	21166	0	0	0	0	0	0	21166	125538	0	125538
Өмнөговь	604608	13486	0	618094	565731	815	587	3857	0	0	0	570990	1189084	0	1189084
Ховд	223327	4764	0	228091	573614	0	0	0	0	0	0	573614	801705	0	801705
заган ойн дүн	1967741	121589	47	2089377	2579981	823	1590	46208	0	0	0	2628602	4717979	2	4717981
Ойрхог чанар (Заг)				1.33%	Заган ойн талбайг Монгол улсын нийт газар нутгийн хэмжээтэй харьцуулсан хувь							3.01%			
Нийт дүн	11851742	759725	7956	12619423	3399202	1646200	130684	151723	25843	102196	457	5456305	18075728	520403	18596131
Улсын хэмжээний ойрхог чанар				8.07%	Улсын ойн сангийн талбайг Монгол улсын газар нутгийн нийт хэмжээтэй харьцуулсан хувь							11.89%			

Тайлбар:

- Ойгоор бүрхэгдсэн талбайд ойтой байгаа болон улсын ойн санд шилжүүлсэн таримал ой, бут сөөгөөр битүү хучигдсан талбай орно.
- Ойгоор бүрхэгдээгүй талбайд урьд өмнө ойтой байсан боловч ямар нэг шалтгаанаар ойгүй болсон талбай (мод бэлтгэсэн, ойн түймэр, хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдсэн талбай гэх мэт) одоогийн байдлаар ойгүй боловч цаашидаа ой ургах нөхцөл бололцоотой газрууд (ойжиж байгаа газар, тармаг мод, ойжуулсан талбай гэх мэт) тус тус хамрагддаг.
- Ойн бус талбайд ойн сан доторх цагаан энгэр, таг царам, ойн цоорхой, мод үржүүлгийн талбай зэрэг газрууд ордог.

Ойн сангийн байгалийн ойн талбай модны төрлөөр /талбай- га/

№	Аймаг	Модны төрөл														ДҮН
		шинэс	нарс	хуш	гацуур	жодоо	хус	улиас	улианга р	хайлаа с	бургас	Навчит, шилмүүс т модны дүн	Тооро й	заг	Заг, тооройн дүн	
1	Архангай	824 577		13 102			2 185	3 618	131	35	9 023	852 671			-	852 671
2	Баян-Өлгий	84 727		256	441		83	1 921			9 188	96 616			-	96 616
3	Булган	1 030 951	31 037	17 665	257		245 476	1 011	190	1 870	15 402	1 343 859			-	1 343 859
4	Баянхонгор	29 534							29		138	29 701	587	508 999	509 586	539 287
5	Говь-Алтай	8 952						13			15	8 980	479	461 678	462 157	471 137
6	Говьсүмбэр										38	38			-	38
7	Дорнод	6 967	21 866				25 799	102	620		20 042	75 396			-	75 396
8	Төв	519 944	88 493	242 256	2 958		94 276	1 958	2 015		5 283	957 183			-	957 183
9	Хэнтий	696 232	45 043	66 752	39		154 815	8 800	1 383	74	16 595	989 733			-	989 733
10	Завхан	441 314		2 075	4 978		199	260	12		9 652	458 490			-	458 490
11	Увс	134 612		1 336	195		987	9 063		22	27 378	173 593			-	173 593
12	Сэлэнгэ	403567	293297	146269	5948	1045	535886	2605	8200	484	22018	1419319			-	1 419 319
13	Өвөрхангай	121 668		20 404			2 117	563	2		72	144 826		96 571	96 571	241 397
14	Хөвсгөл	2 975 465	2 204	86 099	4 694	36	71 215	2 492	251	127	10 568	3 153 151			-	3 153 151
15	Орхон	14 344					1 507					15 851			-	15 851
16	Улаанбаатар	50 126	11 315	16 520	1 442		6 871	1 939	30		2 404	90 647			-	90 647
17	Дархан-Уул		11 813				51 016		1 135	5	836	64 805			-	64 805
18	Сүхбаатар									143	492	635			-	635
19	Дундговь											-		16 793	16 793	16 793
20	Дорноговь										12	12	5	54 694	54 699	54 711
21	Өмнөговь									142		142	220	604 388	604 608	604 750
22	Ховд	4 806					234	131			3 182	8 353		223 327	223 327	231 680
	ДҮН	7 347 786	505 068	612 734	20 952	1 081	1 192 666	34 476	13 998	2 902	152 338	9 884 001	1 291	1 966 450	1 967 741	11 851 742
	Модны төрлийн эзлэх%	62.00	4.26	5.17	0.18	0.01	10.06	0.29	0.12	0.02	1.29	83.40	0.01	16.59	16.60	100.00

Монгол орны ойг бүрдүүлэгч моддоос зонхилон тархсан нь шинэс бөгөөд байгалийн ойн талбайн 62.0 хувьд тархан ургаж байна. Шинэсэн ой нь Хөвсгөл аймагт хамгийн их хэмжээгээр буюу 2 975 465 га талбайд тархан ургаж байна.

...

Ойн сангийн байгалийн ойн нөөц модны төрлөөр /нөөц-шоо.метр/

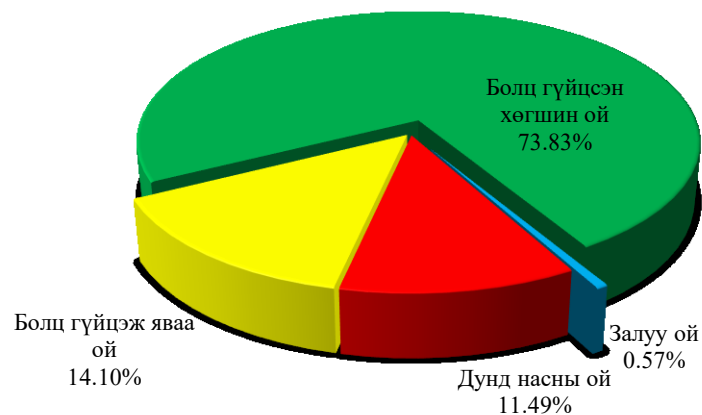
Аймаг	Модны төрөл												Дүн
	Шинэс	Нарс	Хуш	Гацуур	Жодоо	Хус	Улиас	Улиангар	Хайлаас	Бургас	Тоорой	Заг	
Архангай	104112700		1914630			180580	317460	5420	1710	192820			106725320
Баян-Өлгий	8582090		17920	44330		3320	62090			126350			8836100
Булган	133324750	3376690	2739060	25870		15989260	58740	9990	51650	366000			155942010
Баянхонгор	2212570							600		1550	12670	285 988	2513378
Говь-Алтай	775870						250			180	14470	488 195	1278965
Говьсүмбэр	0									860			860
Дорнод	804130	2133460				1185970	3580	15010		408430			4550580
Төв	77216180	11637080	50453900	413700		6467270	120950	138890		130850			146578820
Хэнтий	88172450	5255030	9524550	3750		5844010	525820	67860	1410	280250			109675130
Завхан	56745090		282370	651930		8510	7800	840		190470			57887010
Увс	17451400		209690	21270		29850	594790		880	674060			18981940
Сэлэнгэ	58636530	36202060	27145460	866090	150820	37017370	184460	355900	11830	434950			161005470
Өвөрхангай	15372810		3246030			85490	16890	20		990	101 261		18823491
Хөвсгөл	416080140	368070	12748400	599000	2520	3872710	144980	18760	5180	183560			434023320
Орхон	1550380					84090							1634470
Улаанбаатар	6829680	1482010	2893540	191290		385170	104270	2050		48230			11936240
Дархан-Уул		1302460				3209140		62460	50	13330			4587440
Сүхбаатар									3490	6070			9560
Дундговь												5 502	5502
Дорноговь										120	220	27 783	28123
Өмнөговь									5680		14980	939 062	959722
Ховд	546960					9800	5450			73650		94 016	729876
ДҮН	988413730	61756860	111175550	2817230	153340	74372540	2147530	677800	81880	3132720	42 340	1 941 807	1246713327
эзлэх хувь	79.3	5.0	8.9	0.2	0.01	6.0	0.17	0.05	0.01	0.3	0.003	0.16	100.00

Ойн нөөц гэдэг нь 1 га ой дахь ургаа модны ишний нийт эзлэхүүнийг хэлнэ. Монгол орны байгалийн ойн нийт нөөц 1 246 713 327 шоо.метр. Үүнээс шинэсэн ойн нөөц хамгийн их буюу 79.3 хувийг эзэлж байна.

Шилмүүст, навчит ойг насны бүлгээр ангилсан нь /талбай-га, нөөц-шоо.метр/

Модны төрөл	Насны бүлэг								Дүн	
	Залуу ой		Дунд насны ой		Болц гүйцэж яваа ой		Болц гүйцсэн ХӨГШИН ОЙ			
	Талбай	Нөөц	Талбай	Нөөц	Талбай	Нөөц	Талбай	Нөөц	Талбай	Нөөц
Навчит шилмүүст ой										
Шинэс	38 575	1 837 720	973 851	99 596 240	663 997	83 159 680	5 671 363	803 820 090	7 347 786	988 413 730
Нарс	13 293	549 420	110 021	9 974 310	79 108	9 345 220	302 646	41 887 910	505 068	61 756 860
Хуш	14 695	1 194 350	56 700	8 150 450	309 648	55 405 510	231 691	46 425 240	612 734	111 175 550
Гацуур			2 892	293 520	5 428	698 490	12 632	1 825 220	20 952	2 817 230
Жодоо			212	19 560	182	20 800	687	112 980	1 081	153 340
Хус	109 669	2 562 590	431 100	22 007 870	366 286	26 351 920	285 611	23 450 160	1 192 666	74 372 540
Улиас	392	12 520	7 571	345 270	7 130	433 440	19 383	1 356 300	34 476	2 147 530
Улиангар	4 937	118 750	6 331	354 920	1 701	132 740	1 029	71 390	13 998	677 800
Хайлаас	243	8 790	1 820	52 870	529	8 140	310	12 080	2 902	81 880
Бургас	49 454	851 730	102 478	2 270 520	406	10 470			152 338	3 132 720
Дүн	231 258	7 135 870	1 692 976	143 065 530	1 434 415	175 566 410	6 525 352	918 961 370	9 884 001	1 244 729 180
эзлэх %	2.34	0.57	17.13	11.49	14.51	14.10	66.02	73.83	100.00	100.00

Ойн нөөцөд насны бүлгийн эзлэх хувь

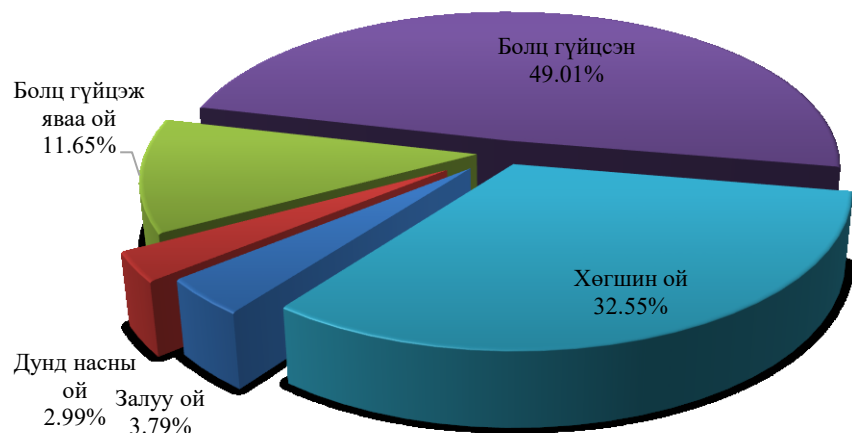

Навч, шилмүүст ойн нөөцийг техникийн болцоор тооцож насны бүлгээр ангилж үзвэл талбайн 0.57 хувийг залуу ой, 11.49 хувийг дунд насны ой, 14.1 хувийг болц гүйцэж яваа ой, 73.8 хувийг болц гүйцсэн, хөгшин ой эзэлж байна.

Заган ойг насны бүлгээр ангилсан нь /талбай-га, нөөц-шоо.метр/

Аймаг	Н а с н ы б ү л г э г										Дүн	
	Залуу заг		Дунд насны заг		Болц гүйцэж яваа заг		Болц гүйцсэн заг		Хөгшин заг			
	талбай	нөөц	талбай	нөөц	талбай	нөөц	талбай	нөөц	талбай	нөөц	талбай	нөөц
Баянхонгор	252	19	4840	759	151653	71371	324469	189371	27785	24488	508 999	286 008
Говь-Алтай	13308	2596	20241	9472	100736	122737	275834	330903	51559	22484	461 678	488 192
Дорноговь							4410	1096	50284	26684	54 694	27 780
Дундговь							328	65	16465	5436	16 793	5 501
Өвөрхангай	16245	39040	13232	4466	14986	7740	20413	17568	31695	32438	96 571	101 252
Өмнөговь	8225	2625	10806	3528	15170	10576	323100	401810	247087	520519	604 388	939 058
Ховд	60218	29329	79746	39885	39293	13877	44070	10925			223 327	94 016
Дүн	28589	7186	80320	23195	279042	208824	949541	936996	424875	632049	1 966 450	1 941 807
Эзлэх хувь	1.62	0.40	4.56	1.28	15.83	11.55	53.88	51.82	24.11	34.95	100.00	100.00

Заган ойн нөөцөд насны бүлгийн эзлэх хувь

Монгол орны заган ойн нөөцийг насны бүлгээр авч үзвэл 3.79 хувийг залуу заг, 2.99 хувийг дунд насны заг, 11.65 хувийг болц гүйцэж яваа заг, 49.01 хувийг болц гүйцсэн заг, 32.55 хувийг хөгшин заган ой эзэлж байна.

Байгалийн ойн таксацын дундаж үзүүлэлт модны төрлөөр

Модны төрөл	Байгалийн ойн талбай /га/	Бүх нөөц /ш.м/	Б.Г.Х ойн талбай /га/	Б.Г.Х ойн нөөц /ш.м/	Бүх дундаж өсөлт /ш.м/	Дундаж			Б.Г.Х ойн 1 га-н нөөц /ш.м/	Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн 1 га-н	
						Нас /жил/	Бонитет	Өтгөрөл		нөөц /ш.м/	өсөлт /ш.м/
Шинэс	7 347 786	988 413 730	5 671 363	637 057 070	7 128 901	138.6	4.3	0.51	112.33	134.52	0.97
Нарс	505 068	61 756 860	302 646	41 662 910	530 794	116.3	4.1	0.50	137.66	122.27	1.05
Хуш	612 734	111 175 550	231 691	46 425 240	756 801	146.9	4.5	0.51	200.38	181.44	1.24
Гацуур	20 952	2 817 230	12 632	1 825 220	23 872	118.0	4.2	0.49	144.49	134.46	1.14
Жодоо	1 081	153 340	687	112 980	1 160	137.6	4.0	0.53	164.45	141.85	1.07
Хус	1 192 666	74 372 540	285 611	23 450 160	1 523 696	48.8	4.1	0.51	82.11	62.36	1.28
Улиас	34 476	2 147 530	19 383	1 356 300	32 550	66.7	4.2	0.48	69.97	62.29	0.94
Улиангар	13 998	677 800	1 029	71 390	17 040	39.8	4.1	0.51	69.38	48.42	1.22
Хайлаас	2 902	81 880	310	12 080	2 023	40.0	4.1	0.41	38.97	28.22	0.70
Бургас	152 338	3 132 720	-	-	132 851	23.6	4.4	0.40	-	20.56	0.87
Дүн	9 884 001	1 244 729 180	6 525 352	751 973 350	10 149 688		4.23	0.51	151.86	142.91	1.09
Заг	1 966 450	1 941 810	5 401	7 787	73 612	26.37	2.90	0.36	1.44	0.98	0.03
Тоорой	1 291	42 220					3.85	0.37		32.7	
Дүн	1 763 111	1 833 980	5 384	7 306	65 717						
Нийт дүн	11 647 112	1 246 563 160	6 530 736	751 980 656	10 215 405						

Монгол орны ойн сангийн байгалийн ойн таксацын дундаж үзүүлэлтийг харахад шилмүүст үүлдрийн модны дундаж нас 131.49 жил, навчит үүлдрийн модны дундаж нас 43.77 жил, болц гүйцсэн хөгшин шилмүүст ойн 1 га талбайн нөөц 151.86 шоо.метр, навчит ойн 1 га талбайн нөөц 52.08 шоо.метр байна.

Ойгоор бүрхэгдсэн 1 га талбайн нөөцийг шилмүүст, навчит үүлдрээр ангилж үзвэл шилмүүст ойн 1 га талбайн нөөц 142.91 шоо.метр, навчит ойн 1 га талбайн нөөц 44.37 шоо.метр байна.

Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн 1 га талбайн өсөлт шилмүүст үүлдрийн ойд 1.1 шоо.метр байхад навчит үүлдрийн ойд 1.09 шоо.метр байна. Монгол орны ойн сангийн жилийн бүх дундаж өсөлт шилмүүст навчит модонд 10 149 688 шоо.метр, нийт 10 215 405 шоо.метр байна.

Ойн сангийн газрын төрлийн өөрчлөлт (талбай мянган.га)

Үзүүлэлт	2016 он	2020 он	Зөрүү
Монгол орны газар нутгийн хэмжээ	156411.6	156 411.6	-
Ойн сангийн нийт талбай	18454.8	18610.4	155.6
Ойгоор бүрхэгдсэн	12280	12619.4	339.4
Байгалийн ой	11500.4	11851.7	351.3
Сөөг, торлог	777.5	759.7	-17.8
Таримал ой	2.1	7.96	5.86
Ойрхог чанар, %	7.85	8.07	0.22
Ойгоор бүрхэгдээгүй талбайн дүн	5631.3	5456.3	-175.0
Тармаг модод	3495.4	3399.2	-96.2
Түймэрт нэрвэгдсэн	1703.9	1645.4	-58.5
Мод бэлтгэсэн	106.1	130.7	24.6
Байгалийн аясаар ойжиж байгаа	174	151.7	-22.3
Зориудаар ойжуулсан	10.7	25.8	15.1
Хөнөөлт шавжинд нэрвэгдсэн	135.7	102.2	-33.5
Салхи цасанд унасан ой	0.9	0.5	-0.4
Хатсан заг	4.6	0.8	-3.8
Ойн талбайн дүн	17911.3	18075.7	164.4
Ойн бус талбай	543.5	534.7	-8.8
Ойрхог чанар ойн сангийн нийт талбайгаар, %	11.8	11.9	0.1

Ойн санд гарсан өөрчлөлтийг тооцоходоо 2016 оны ойн сангийн газрын төрлөөр ангилсан дүн мэдээг 2020 оны ойн сангийн шинэчлэгдсэн дүн мэдээтэй харьцуулж 5 жилийн хугацаанд гарсан зөрүүг тооцож гаргав.

Ойн сангийн өөрчлөлтийг гаргасан хүснэгтээс харахад ойгоор бүрхэгдсэн талбайн ангилалд байгалийн ой 351.3 мян.га, таримал ой 5.8 мян.га-аар нэмэгдэж, сөөг, торлог 17.8 мян.га талбайгаар багасаж, ойгоор бүрхэгдсэн талбай нийт дүнгээрээ 339.4 мян.га талбайгаар нэмэгдсэн байна.

Харин ойгоор бүрхэгдээгүй талбайн ангилалд тармаг модод 96.2 мян.га-аар багаёж, харин ойжуулсан талбай 1515.1 мян.га-аар нэмэгдсэн ба ойн санг хосдол доройтолд оруулдаг гол хүчин зүйл болох ойн хөнөөлт шавж өвчинд нэрвэгдсэн талбай 33.5 мян.га-аар буурсан, түймэрт нэрвэгдсэн талбай 55.8 мян.га талбайгаар тус тус буурсан байна. Хатсан заг 3.8 мян.га-аар буурсан зэрэг нь ойгоор бүрхэгдээгүй талбайн дүн 175.0 мян.га аар буурах гол хүчин зүйл болсон ба Монгол орны ойн сангийн сүүлийн 5 жилийн хугацааны цаг үеийн мэдээний өөрчлөлтөд дараах хүчин зүйлүүд нөлөөлж байна.

Ойн сангийн нийт талбай багасаж гарсан нэг шалтгаан нь 2009 оноос эхлэн ой зохион байгуулалтын зураглалын ажилд Засгийн газрын 2009 оны 25-р тогтоолоор баталсан стандартын дагуу проекцын шинэчлэл хийгдсэн явдал юм.

Мөн ой зохион байгуулалтын ажилд орон зайн нарийвчлал сайтай хиймэл дагуулын мэдээг (зарим тохиолдолд өндөр нарийвчлалын сансрын зураг) ашиглаж байгаатай холбоотой.

Олон зорилтот ойн тооллогын ажлын арга менежментэд тулгуурлан 2017 оноос эхлэн ойн бүрхэвчийн үнэлгээ хийх, Collect Earth программаар газар ашиглалтын үнэлгээг хийж ой зохион байгуулалтын давтан зохион байгуулалтын ажлын ойн тархалтын талбайг тодорхойлж, дээж талбай байгуулан ойн сангийн үзүүлэлтийг нарийвчлан тогтоож байгаа нь ойн сангийн өөрчлөлтийг гаргахад ойн сангийн газрын төрлийн нарийвчлал нь өмнөх онуудад хийгдэж байсан зураглалын ажлаас чанарын хувьд дээшилсэн гэж дүгнэж байна.

Заган ой бүхий Ховд, Өвөрхангай аймгийн заган ойн санд газар ашиглалтын үнэлгээнд тулгуурлан дээж талбайд хэмжилт тоолого хийсэн нь тармаг модод болон хатсан заг байгалийн ойн ангилалд шилжих гол үндэслэл болсон байна.

Ойн бус талбай багасаж гарсан нь ойн сан бүхий газрын тал хээртэй шууд хил залгаа том хэмжээний хадлан, бэлчээр, цагаан энгэр зэрэг хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрыг ойн сангийн талбайгаас хасаж тооцсонтой холбоотой үүссэн өөрчлөлт юм.

Байгалийн ойн нөөцийн өөрчлөлт /нөөц- мянган шоо.метр/

Модны төрөл	2016 оны нөөц м.ш.м	2020 оны нөөц м.ш.м	Зөрүү нөөц м.ш.м
Шинэс	978 389.0	988413.7	10024.7
Нарс	62 079.4	61756.9	-322.5
Хуш	116 993.7	111175.6	-5818.2
Гацуур	2 839.7	2817.2	-22.5
Жодоо	238.8	153.3	-85.5
Хус	76 235.2	74372.5	-1862.7
Улиас	2 228.2	2147.5	-80.6
Улиангар	674.3	677.8	3.5
Хайлаас	81.1	81.9	0.8
Бургас	3 393.4	3132.7	-260.7
Заг	1 808.3	1941.8	133.5
Тоорой	25.7	42.3	16.6
	1 244 986.8	1246713.3	1726.5

Ойн сангийн байгалийн ойн нөөцийн өөрчлөлтийг модны төрөл тус бүрээр авч үзвэл шилмүүст үүлдрийн моддоос шинэсэн ойн нөөц 10024.7 мянган шоо.метрээр нэмэгдсэн бол бусад шилмүүст үүлдрийн модод болох нарсан ойн нөөц 322.5 мянган шоо.метр, хушин ойн нөөц 5818.2 мянган шоо.метр, Гацууран ойн нөөц 22.5 мянган шоо.метр, Жодоо ойн нөөц 85.5 мянган шоо.метрээр багассан байна. Энэ нь Нарс, Хуш, Гацуур, Жодоо ойн тархац нөөц нутаг болох Сэлэнгэ аймгийн ойн санд сүүлийн жилүүдэд гарсан ойн түймрийн нөлөөлтэй шууд хамааралтай гэж дүгнэж байна.

Харин навчит үүлдрийн хусан ойн нөөц 1862.7 мянган шоо.метр, Бургасан ойн нөөц 260.7 мянган шоо.метрээр буурсан бол бусад навчит үүлдрийн ойн нөөц өссөн дүнтэй гарсан байна. Ойн сангийн нийт нөөц 1 726.5 мянган шоо.метрээр нэмэгдсэн байна. Нөөцийн дүн өссөн гол шалтгаан нь ойд хийж буй ойн таксацын арга барилаас хэмжилтэд тулгуурласан арга барилд шилжсэн, мөн зарим газарт ургаж буй ойн санг бүрэн хамруулсан зэрэг шалтгаанаас үүдэлтэй байна.

Заган ойн талбай, нөөц нэмэгдэж гарсан явдал нь 1990 оноос хойш ой зохион байгуулалтын судалгаанд хамрагдаагүй Говь-Алтай, Өмнөговь аймгийн заган ойн санд 2011 онд, Дундговь, Дорноговь аймгийн заган ойн санд 2015 онд, Ховд, Өвөрхангай аймгийн заган ойд 2020 онд давтан ой зохион байгуулалтын ажил хийгдэж тухайн аймгуудын ойн сангийн талбайн хэмжээ нэмэгдсэнтэй холбоотой. Мөн говь цөлийн нэн ховор мод болох тоорой нь бүртгэлгүй байсныг улсын ойн санд бүртгэж авснаар заг, тооройн ойн нөөц нэмэгдэж гарлаа.

Үндсэн ашиглалтын огтлолтын жилийн тооцоот мод бэлтгэлийн хэмжээ
(талбай-га, нөөц- мянган.шоо.метр/

д/д	Аймгийн нэр	Огтлолтын төрөл /талбай-га, нөөц-мян.шоо метр/			
		Түүвэрлэх огтлолт			
		Төлөвлөсөн ойн талбай		Жилд бэлтгэх хэмжээ	
		талбай	нөөц	талбай	нөөц
1	Архангай	21809	3577.3	725	18.8
2	Булган	14348	1966.5	542	13.8
3	Төв	17776	3080.9	592	11.9
4	Хэнтий	36085	5573.5	1104	17.5
5	Завхан	8438	1359.1	280	2.2
6	Сэлэнгэ	58600	7884.2	2142	70.9
7	Хөвсгөл	160626	25994.1	5490	131.6
8	Дорнод	1459	214.2	90	1.0
9	Увс	4535	672540	151	2.5
Нийт дүн		323676	722189.8	11116	270.2

Монгол улсын "Ойн тухай" хуулийн 9 дүгээр зүйл 9.1 заалтын дагуу 9 аймгийн ойн санд ашиглалтын бүс тогтоосон. Ашиглалтын бүсийн ойд сонгон түүвэрлэх огтлолтын аргаар мод бэлтгэхийг зөвшөөрдөг бөгөөд авч ашиглах боломжит дээд хязгаарыг тооцсон хүснэгтээс харахад сонгон түүвэрлэх аргаар жилд 11 116 га талбайгаас 270.2 мянган шоо.метр модыг үндсэн ашиглалтаар авч ашиглах боломжтой байна.

Хэрэгжүүлэх шаардлагатай ойн аж ахуйн арга хэмжээ /талбай-га, нөөц- шоо.метр/

д/д	Аймгийн нэр	Талбай /га/	Нөөц /шоометр/		Ойжуулалтын арга хэмжээ / талбай га/		
			Хатсан мод	Унанги мод	Ойжуулалт хийх	БСУТуслах ажил	Өсвөр модыг хамгаалах
1	Архангай	96953	2854170	1585460	8644	11620	66148
2	Сэлэнгэ	177396	2462020	963530	19676	53221	15267
3	Төв	478337	2930202	9272710	16996	6704	
4	Завхан	111743	3112400	1039850	11612		
5	Улаанбаатар	13077	184220	86900	11477	4300	610
6	Өвөрхангай	31151	516200	423530	11467	18959	
7	Баян-Өлгий	8680	173950	86450	871	3247	15571
8	Булган	103099	3071150	377720	10427	7159	26465
9	Хөвсгөл	827373	13598889	5618355	45652	60523	10835
10	Дархан-Уул	1526	15935		3979	7680	
11	Дорнод	53730	528590	275520	114732	32076	
12	Орхон	319	1350	3140	363	533	
13	Говь-Алтай	1311	13520	29840	165	1693	
14	Хэнтий	608560	7746320	3147570	3736		
15	Увс	30013	480990	244580	999	3741	
16	Баянхонгор	310	11380				
17	Сүхбаатар				13445		
Ойн дүн		2543578	37701286	23155155	274241	211456	134896
Заган ой							
1	Өмнөговь				1 402	564 407	3 857
2	Говь-Алтай					222 769	
3	Өвөрхангай				4 845	16 568	
4	Дорноговь					8 448	8 165
5	Дундговь					6 688	4 939
6	Баянхонгор					9 151	4 557
Заган ойн дүн					6247	828031	21 518
Нийт дүн		2543578	37701286	23155155	280488	1039487	156414

Улсын хэмжээгээр 2 543 578 га талбайд 37 701.3 мянган шоо.метр хатсан мод, 23 1557.1 мянган шоо.метр унанги модны нөөц бүртгэгдсэн байна.

Хэрэгжүүлэх шаардлагатай ойн арчилгааны ажил / нөөц-шоо.метр/

д/д	Аймгийн нэр	Арчилгааны төрөл									
		Гэрэлжүүлэх		Тохируулах		Сийрүүлэх		Завсрын		Дүн	
1	Архангай	158	890	4 212	40 000	3 867	51 540	5 646	112 920	13 883	205 350
2	Сэлэнгэ	1066	7 600	36 156	497 160	36 858	206 450	24 360	79 700	98 440	790 910
3	Төв	20	970	1 215	51 340	1 879	142 240	4 498	832 150	7 612	1 026 700
4	Завхан					421	31 480	1 004	139 130	1 425	170 610
5	Баянхонгор					207	2 470	378	5 350	585	7 820
6	Улаанбаатар			18	1 040	231	19 170	1 908	261 880	2 157	282 090
7	Өвөрхангай			101	7360	259	22 760	1 026	106 810	1 386	136 930
8	Баян-Өлгий			11	660	282	31 200	699	69 010	992	100 870
9	Булган	44	3 300	123	9 680	243	29 580	1 852	294 760	2 262	337 320
10	Хөвсгөл	145	4 460	2 461	147 220	5 412	521 250	21 339	2 660 390	29 357	3 333 320
11	Дархан-Уул			1 251	34 610	1 005	45 660	290	21 640	2 546	101 910
12	Дорнод			692	16 150	85	2 450	395	50 730	1 172	69 330
13	Орхон							36	5 620	36	5 620
14	Хэнтий			893	32 700	2 744	257 820	2 480	322 660	6 117	613 180
15	Говь-Алтай			13	1 430	157	10 000			170	11 430
16	Увс	56	560	157	10430	388	55 220	907	152 030	1 508	218 240
Нийт дүн		1 489	17 780	47 303	849 780	54 038	1 429 290	66 818	5 114 780	169 648	7 411 630

Улсын хэмжээгээр 16 аймаг, 1 хотын ойн санг хамруулан гэрэлжүүлэх хэлбэрийг 17.8 мянган шоо.метр нөөц бүхий 1489 га талбайд, тохируулах хэлбэрийг 849.8 мянган шоо.метр нөөц бүхий 47 303 га талбайд, сийрүүлэх хэлбэрийг 1 429.3 мянган шоо.метр нөөц бүхий 54 038 га талбайд, завсрын хэлбэрийг 5 114.8 мянган шоо.метр нөөц бүхий 66 818 га талбайд, нийт 7 411.6 мянган шоо.метр нөөц бүхий 169 648 га талбайд ойн арчилгааны арга хэмжээг хэрэгжүүлэх шаардлагатай гэж төлөвлөсөн байна.

Ойн сангийн талбайг ойн бүсээр ангилсан нь /талбай- га/

д/д	Аймгийн нэр	Аж ахуйн бүс		Нийт дүн
		Хамгаалалт	Ашиглалт	
1	Архангай	911 440	148557	1 059 997
2	Баян-Өлгий	139 484		139 484
3	Баянхонгор	33 469		33 469
4	Булган	1 641 276	280929	1 922 205
5	Говь-Алтай	10 456		10 456
6	Говьсүмбэр	45		45
7	Дорнод	173 193	70903	244 096
8	Завхан	541 270	192632	733 902
9	Өвөрхангай	176 686		176 686
10	Өмнөговь	142		142
11	Сүхбаатар	15 664		15 664
12	Сэлэнгэ	1 080 130	867842	1 947 972
13	Төв	1 221 360	166839	1 388 199
14	Увс	193 607	16800	210 407
15	Ховд	11 216		11 216
16	Хөвсгөл	2 964 638	1047926	4 012 564
17	Хэнтий	1 406 091	348646	1 754 737
18	Дархан-Уул	81 997		81 997
19	Улаанбаатар	116 257		116 257
20	Орхон	18 531		18 531
21	Дорноговь	124		124
Дүн		10 737 076	3141074	13 878 150
1	Баянхонгор	787 246		787 246
2	Говь-Алтай	1 664 768		1 664 768
3	Дорноговь	116 881		116 881
4	Дундговь	32 759		32 759
5	Өвөрхангай	125 538		125 538
6	Өмнөговь	1 189 084		1 189 084
7	Ховд	801 705		801 705
Дүн		4 717 981		4 717 981
Улсын нэгдсэн дүн		15 455 057	3141074	18 596 131

Монгол орны ойн сангийн 83.1 хувь нь хамгаалалтын бүсэд, 16.9 хувь нь ашиглалтын бүсэд хамаарч байна.

20	Дорноговь	Нөөц /м.ш.м/			0.01										0.01
21	Говьсүмбэр	Талбай / га /									38				38
		Нөөц /м.ш.м/									0.9				0.9
Ойн дүн		Талбай / га /	1 656 282	1 128 867	62 968	42 476	887 538	503 322	1 298 750	196 034	1 631 297	164 162	39 136	705	7 611 537
		Нөөц /м.ш.м/	239094.1	146895.5	5267.8	5929.8	103607.8	55537.0	168708.3	24657.8	188762.9	19722.9	5106.7	22.6	963 313
ЗАГАН /ТООРОЙ/ ОЙ															
1	Дундговь	Талбай / га /			11 149							5 644			16 793
		Нөөц /м.ш.м/			4.3							1.2			5.5
2	Дорноговь	Талбай / га /			645.0	1 007						3 624		49 423	54 699
		Нөөц /м.ш.м/			0.1	0.2						4.1		23.5	27.9
3	Өмнөговь	Талбай / га /	43 884	205 717						15 343.0		58 018		281 646	604 608
		Нөөц /м.ш.м/	68	346.2						14.2		57.2		468.8	954.0
4	Говь-Алтай	Талбай / га /	244 404			1 702				2 469.0		77 144		136 438	462 157
		Нөөц /м.ш.м/	255			3.4				0.5		25.4		204.1	488.4
5	Баянхонгор	Талбай / га /	206 059	122 777										180 750	509 586
		Нөөц /м.ш.м/	99	55.8										140.9	295.7
6	Ховд	Талбай / га /	47 394				504.0			14 621.0		725		160 083	223 327
		Нөөц /м.ш.м/	15.3				0.2			5.1		0.1		73.3	94.0
7	Өвөрхангай	Талбай / га /										41 929		54 642	96 571
		Нөөц /м.ш.м/										32.8		19.2	52.0
Заган ойн дүн		Талбай / га /	502621	541 741	328 494	11 794	2 709	504	-	-	32 433	-	187 084	-	862 982
		Нөөц /м.ш.м/	424.1	436.9	402.0	4.4	3.6	0.2	-	-	19.8	-	120.8	-	929.8
Улсын хэмжээгээр															
Нийт дүн		Талбай / га /	2 198 023	1 457 361	74 762	45 185	888 042	503 322	1 298 750	228 467	1 631 297	351 246	39 136	863 687	9 579 278
		Нөөц /м.ш.м/	239531.0	147297.5	5272.2	5933.4	103608.0	55537.0	168708.3	24677.6	188762.9	19843.7	5106.7	952.4	965230.8

Улсын тусгай хэрэгцээний газарт хамаарах ойн сангийн хэмжээ /талбай-га, нөөц-мян.шоо.метр/

д/д	Аймгийн нэр	үзүүлэлт	Дархан Цаазат Газар	Байгалийн Цогцолборт Газар	Байгалийн Нөөц газар	Дурсгалт газар	Улсын хилийн дагуух ой	Орон нутгийн ТХГазар	Дүн
Шилмүүст, навчит ой									
1	Архангай	Талбай / га /	-	99 062	-	1 557	-	-	100 619
		Нөөц /м.ш.м/	-	12 758.9	-	221.4	-	-	12 980.3
2	Булган	Талбай / га /	399 063	1 327	13 098	1 190	31 760	-	446 438
		Нөөц /м.ш.м/	48 566.8	31.6	1 670.4	151.8	3 935.0	-	54 355.6
3	Баянхонгор	Талбай / га /	-	13 382	-	-	-	-	13 382.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	1 033.6	-	-	-	-	1 033.6
4	Баян-Өлгий	Талбай / га /	899	66 679	1 810	-	-	-	69 388.0
		Нөөц /м.ш.м/	80.00	6 873.90	108.70	-	-	-	7 062.60
5	Говь-Алтай	Талбай / га /	3 100	-	2 820	-	-	2 793	8 713.0
		Нөөц /м.ш.м/	185.90	-	319.60	-	-	256.00	761.50
6	Дорнод	Талбай / га /	5 196	7 740	739	-	6 077	-	19 752.0
		Нөөц /м.ш.м/	246.2	597.2	10.9	-	290.5	-	1 144.8
7	Завхан	Талбай / га /	4 988	42 890	-	-	31 242	-	79 120.0
		Нөөц /м.ш.м/	535	5 237	-	-	3 667	-	9 439.4
8	Орхон	Талбай / га /	-	-	-	-	-	1 331	1 331.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	164	163.8
9	Сэлэнгэ	Талбай / га /	360347	34560	0	0	33111	0	428018
		Нөөц /м.ш.м/	53802.7	2510.6	0	0	4163.6	0	60476.9
10	Хөвсгөл	Талбай / га /	93 635	477 170	13 120	26 358	90 967	-	701 250.0
		Нөөц /м.ш.м/	12 244	68 385	1 638	3 771	12 284	-	98 322.3
11	Төв	Талбай / га /	481 529	122 140	841	5 937	-	-	610 447.0
		Нөөц /м.ш.м/	84 769	18 230	46	670	-	-	103 714.9
12	Хэнтий	Талбай / га /	273 416	122 229	67	-	-	124 410	520 122.0
		Нөөц /м.ш.м/	34 129	12 479	1	-	-	14 415	61 024.1
13	Увс	Талбай / га /	14 263	57 420	25 491	-	2 610	19 861	119 645.0
		Нөөц /м.ш.м/	1 573	8 034	915	-	290	2 648	13 461.0
14	Өвөрхангай	Талбай / га /	-	72 593	803	4 282	-	873	78 551.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	9 460	31	606	-	109	10 206.3
15	Улаанбаатар	Талбай / га /	19 846	10 253	4 167	3 152	-	14 894	52 312.0
		Нөөц /м.ш.м/	2 963	1 085	527	509	-	2 131	7 214.2
16	Дархан-Уул	Талбай / га /	-	-	-	-	-	-	-
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	-	-
17	Сүхбаатар	Талбай / га /	-	-	-	-	-	-	-
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	-	-
18	Ховд	Талбай / га /	-	1 422	-	-	267	-	1 689.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	180	-	-	27	-	206.6
19	Өмнөговь	Талбай / га /	-	-	-	-	-	-	-
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	-	-
20	Дорноговь	Талбай / га /	-	-	12	-	-	-	12.0

		Нөөц /м.ш.м/	-	-	0	-	-	-	0.0
21	Говьсүмбэр	Талбай / га /	-	-	-	-	-	-	-
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	-	-
Ойн дүн		Талбай / га /	1 659 165	1 128 867	62 968	42 476	196 034	164 162	3 250 789
		Нөөц /м.ш.м/	238679.19	146895.5	5267.812	5929.8	24657.8	19722.9	441567.912
ЗАГАН/ТООРОЙ/ ОЙ									
1	Дундговь	Талбай / га /	-	-	11 149.0	-	-	5 644.0	16 793.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	4.3	-	-	1.2	5.5
2	Дорноговь	Талбай / га /	-	-	645.0	1 007.0	-	3 624.0	5 276.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	0.1	0.2	-	4.1	4.4
3	Өмнөговь	Талбай / га /	43 884.0	205 717.0	-	-	15 343.0	58 018.0	322 962.0
		Нөөц /м.ш.м/	67.6	346.2	-	-	14.2	57.2	485.2
4	Говь-Алтай	Талбай / га /	244 404.0	-	-	1 702.0	2 469.0	77 144.0	325 719.0
		Нөөц /м.ш.м/	255.0	-	-	3.4	0.5	25.4	284.3
5	Баянхонгор	Талбай / га /	206 059.0	122 777.0	-	-	-	-	328 836.0
		Нөөц /м.ш.м/	99.0	55.8	-	-	-	-	154.8
6	Ховд	Талбай / га /	47 394.0	-	-	-	14 621.0	725.0	62 740.0
		Нөөц /м.ш.м/	15.3	-	-	-	5.1	0.1	20.5
7	Өвөрхангай	Талбай / га /	-	-	-	-	-	41 929.0	41 929.0
		Нөөц /м.ш.м/	-	-	-	-	-	32.8	32.8
Заган ойн дүн		Талбай / га /	541 741.0	328 494.0	11 794.0	2 709.0	32 433.0	187 084.0	1 104 255.0
		Нөөц / м.ш.м /	436.9	402.0	4.4	3.6	19.8	120.8	987.5
Улсын хэмжээгээр									
Улсын нэгдсэн дүн		Талбай / га /	2198023	1457361	74762	45185	228467	351246	4355044
		Нөөц /м.ш.м/	239531	147297.5	5272.212	5933.4	24677.6	19843.7	442555.412

Ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн 1 га талбай, 1 шоо.метр модны шууд үр ашгийн экологи-эдийн засгийн үнэлгээ (төгрөг)

	Модны төрөл	Талбай (га)	Нөөц (шоо.метр)	ойн талбайн 1 га үнэлгээ (төгрөг)	1 шоо.метр ойн нөөцийн үнэлгээ	Нийт дүн	
						Мөнгөн үнэлгээ талбай	Мөнгөн үнэлгээ нөөц
I-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	5 720 241	765 171 150	33 983 181	249 877	194 391 985 266 621	191 198 671 448 550
	Нарс	323 038	39 141 960	50 735 453	312 053	16 389 479 266 214	12 214 366 043 880
	Хуш	574 459	103 786 440	56 000 453	411 769	32 169 964 229 927	42 736 038 612 360
	Гацуур	18 774	2 536 620	49 139 999	374 228	922 554 341 226	949 274 229 360
	Жодоо	485	78 490	65 413 635	498 580	31 725 612 975	39 133 544 200
	Хус	793 581	47 470 800	14 837 727	146 641	11 774 938 230 387	6 961 165 582 800
	Улиас	33 775	2 101 210	11 168 182	124 352	377 205 347 050	261 289 665 920
	Улиангар	9 881	481 600	11 168 182	124 352	110 352 806 342	59 887 923 200
	Хайлаас	2 866	79 720	13 242 272	172 450	37 952 351 552	13 747 714 000
	Бургас	148 179	3 061 480	7 179 545	110 274	1 063 857 798 555	337 601 645 520
	Торлог	742 859	7 428 590	2 233 636	98 543	1 659 276 605 324	732 035 544 370
	Заг	1 966 450	1 941 810	14 359 090	220 548	28 236 432 530 500	428 262 311 880
	Тоорой	1 291	42 220	65 413 635	498 580	84 449 002 785.0	21 050 047 600
	Дүн	10 335 879	973 322 090			287 250 173 389 458	255 952 524 313 640.0
II-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	258 370	33 328 840	22 336 363	161 892	5 771 046 108 310	5 395 672 565 280
	Нарс	8 755	916 010	33 185 454	201 778	290 538 649 770	184 830 665 780
	Хуш	354	49 280	36 854 999	266 301	13 046 669 646	13 123 313 280
	Гацуур	725	86 600	32 387 726	245 184	23 481 101 350	21 232 934 400
	Жодоо	-	-	43 077 272	327 303	-	-
	Хус	10 453	550 960	9 572 727	95 024	100 063 715 331	52 354 423 040
	Улиас	30	1 200	7 179 545	80 946	215 386 350	97 135 200
	Улиангар	142	4 250	7 179 545	80 946	1 019 495 390	344 020 500
	Хайлаас	-	-	8 775 000	113 794	-	-
	Бургас	1 502	30 530	4 786 364	73 907	7 189 118 728	2 256 380 710
	Торлог	16 866	168 660	1 435 909	62 176	24 218 041 194	10 486 604 160
Дүн	297 197	35 136 330			6 230 818 286 069	5 680 398 042 350	
III-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	1 369 175	189 913 740	15 954 545	117 313	21 844 564 150 375.0	22 279 350 580 620
	Нарс	173 275	21 698 890	23 931 818	146 641	4 146 785 763 950.0	3 181 946 928 490
	Хуш	37 921	7 339 830	26 324 999	193 566	998 270 287 079.0	1 420 741 533 780
	Гацуур	1 453	194 010	23 134 090	175 970	33 613 832 770.0	34 139 939 700
	Жодоо	596	74 850	30 792 272	234 626	18 352 194 112.0	17 561 756 100
	Хус	388 632	26 350 780	6 860 454	69 215	2 666 191 958 928.0	1 823 869 237 700
	Улиас	671	45 120	5 265 000	58 657	3 532 815 000.0	2 646 603 840
	Улиангар	3 975	191 950	5 265 000	58 657	20 928 375 000.0	11 259 211 150
	Хайлаас	36	2 160	6 381 818	80 946	229 745 448.0	174 843 360
	Бургас	2 657	40 710	3 510 000	51 618	9 326 070 000.0	2 101 368 780
	Торлог	88 437	884 370	1 116 818	44 579	98 768 033 466.0	39 424 330 230
Дүн	2 066 828	245 852 040			29 840 563 226 128.0	28 813 216 333 750	
Нийт дүн	12 699 904	1 254 310 460	-	-	323 321 554 901 655.0	290 446 138 689 740	

Ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн 1 га талбай, 1 шоо.метр модны шууд бус үр ашгийн экологи-эдийн засгийн үнэлгээ (төгрөг)

I-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Модны төрөл	Талбай (га)	Нөөц (шоо.метр)	ойн талбайн 1 га үнэлгээ	1 шоо.метр ойн нөөцийн үнэлгээ	Нийт дүн	
						Мөнгөн үнэлгээ талбай	Мөнгөн үнэлгээ нөөц
	Шинэс	5 720 241	765 171 150	43 566 383	320 339	249 210 210 258 303	245 114 161 019 850
	Нарс	323 038	39 141 960	65 042 769	400 048	21 011 286 012 222	15 658 662 814 080
	Хуш	574 459	103 786 440	71 792 491	527 883	41 241 842 587 369	54 787 097 306 520
	Гацуур	18 774	2 536 620	62 997 399	479 757	1 182 713 168 826	1 216 961 201 340
	Жодоо	485	78 490	83 860 174	639 175	40 672 184 390	50 168 845 750
	Хус	793 581	47 470 800	19 021 942	187 993	15 095 451 754 302	8 924 178 104 400
	Улиас	33 775	2 101 210	14 317 591	159 418	483 576 636 025	334 970 695 780
	Улиангар	9 881	481 600	14 317 591	159 418	141 472 116 671	76 775 708 800
	Хайлаас	2 866	79 720	16 976 572	221 079	48 654 855 352	17 624 417 880
	Бургас	148 179	3 061 480	9 204 165	141 370	1 363 863 965 535	432 801 427 600
	Торлог	742 859	7 428 590	2 863 518	126 331	2 127 190 117 962	938 461 203 290
	Заг	1 966 450	1 941 810	18 408 330	282 740	36 199 060 528 500	549 027 359 400
	Тоорой	1 291	42 220	83 860 174	639 175	108 263 484 634.0	26 985 968 500
	Дүн	10 335 879	973 322 090			368 254 257 670 091	328 127 876 073 190.0
II-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	258 370	33 328 840	28 635 181	207 544	7 398 471 714 970	6 917 200 768 960
	Нарс	8 755	916 010	42 543 698	258 678	372 470 075 990	236 951 634 780
	Хуш	354	49 280	47 248 049	341 394	16 725 809 346	16 823 896 320
	Гацуур	725	86 600	41 521 013	314 323	30 102 734 425	27 220 371 800
	Жодоо	-	-	55 224 993	419 599	-	-
	Хус	10 453	550 960	12 272 221	121 819	128 281 526 113	67 117 396 240
	Улиас	30	1 200	9 204 165	103 772	276 124 950	124 526 400
	Улиангар	142	4 250	9 204 165	103 772	1 306 991 430	441 031 000
	Хайлаас	-	-	11 249 536	145 882	-	-
	Бургас	1 502	30 530	6 136 110	94 748	9 216 437 220	2 892 656 440
Торлог	16 866	168 660	1 840 833	79 709	31 047 489 378	13 443 719 940	
	Дүн	297 197	35 136 330			7 987 898 903 822	7 282 216 001 880
III-р мужийн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	1 369 175	189 913 740	20 453 701	150 394	28 004 696 066 675.0	28 561 887 013 560
	Нарс	173 275	21 698 890	30 680 552	87 993	5 316 172 647 800.0	1 909 350 427 770
	Хуш	37 921	7 339 830	33 748 607	248 150	1 279 780 926 047.0	1 821 378 814 500
	Гацуур	1 453	194 010	29 657 866	225 591	43 092 879 298.0	43 766 909 910
	Жодоо	596	74 850	39 475 643	300 788	23 527 483 228.0	22 513 981 800
	Хус	388 632	26 350 780	8 795 091	88 732	3 418 053 805 512.0	2 338 157 410 960
	Улиас	671	45 120	6 749 721	75 197	4 529 062 791.0	3 392 888 640
	Улиангар	3 975	191 950	6 749 721	75 197	26 830 140 975.0	14 434 064 150
	Хайлаас	36	2 160	8 181 480	103 772	294 533 280.0	224 147 520
	Бургас	2 657	40 710	4 499 814	66 173	11 956 005 798.0	2 693 902 830
Торлог	88 437	884 370	1 431 759	57 150	126 620 470 683.0	50 541 745 500	
	Дүн	2 066 828	245 852 040			38 255 554 022 087.0	34 768 341 307 140
Нийт дүн		12 699 904	12 532 490	-	-	414 497 710 596 000.0	370 178 433 382 210

Ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн 1 га талбай, 1 шоо.метр модны нийт экологи-эдийн засгийн үнэлгээ

	Модны төрөл	Талбай (га)	Нөөц (шоо.метр)	ойн талбайн 1 га үнэлгээ (төгрөг)	ойн 1 шоо.метр нөөцийн үнэлгээ (төгрөг)	Нийт дүн	
						Мөнгөн үнэлгээ талбай	Мөнгөн үнэлгээ нөөц
I-р мужийн нийт экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	5 720 241	765 171 150	77 549 564	570 216	443 602 195 524 924	436 312 832 468 400
	Нарс	323 038	39 141 960	115 778 222	712 101	37 400 765 278 436	27 873 028 857 960
	Хуш	574 459	103 786 440	127 792 944	939 652	73 411 806 817 296	97 523 135 918 880
	Гацуур	18 774	2 536 620	112 137 398	853 985	2 105 267 510 052	2 166 235 430 700
	Жодоо	485	78 490	149 273 809	1 137 755	72 397 797 365	89 302 389 950
	Хус	793 581	47 470 800	33 859 669	334 634	26 870 389 984 689	15 885 343 687 200
	Улиас	33 775	2 101 210	25 485 773	283 770	860 781 983 075	596 260 361 700
	Улиангар	9 881	481 600	25 485 773	283 770	251 824 923 013	136 663 632 000
	Хайлаас	2 866	79 720	30 218 844	393 529	86 607 206 904	31 372 131 880
	Бургас	148 179	3 061 480	16 383 710	251 644	2 427 721 764 090	770 403 073 120
	Торлог	742 859	7 428 590	5 097 154	224 874	3 786 466 723 286	1 670 496 747 660
	Заг	1 966 450	1 941 810	32 767 420	503 288	64 435 493 059 000	977 289 671 280
	Тоорой	1 291	42 220	149 273 809	1 137 755	192 712 487 419.0	48 036 016 100
	Дүн	10 335 879	973 322 090			655 504 431 059 549	584 080 400 386 830.0
II-р мужийн нийт экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	258 370	33 328 840	50 971 544	369 436	13 169 517 823 280	12 312 873 334 240
	Нарс	8 755	916 010	75 729 152	460 456	663 008 725 760	421 782 300 560
	Хуш	354	49 280	84 103 048	607 695	29 772 478 992	29 947 209 600
	Гацуур	725	86 600	73 908 739	559 507	53 583 835 775	48 453 306 200
	Жодоо	-	-	98 302 265	746 902	-	-
	Хус	10 453	550 960	21 844 948	216 843	228 345 241 444	119 471 819 280
	Улиас	30	1 200	16 383 710	184 718	491 511 300	221 661 600
	Улиангар	142	4 250	16 383 710	184 718	2 326 486 820	785 051 500
	Хайлаас	-	-	20 024 536	259 676	-	-
	Бургас	1 502	30 530	10 922 474	168 655	16 405 555 948	5 149 037 150
Торлог	16 866	168 660	3 276 742		55 265 530 572	-	
Дүн	297 197	35 136 330			14 218 717 189 891	12 938 683 720 130	
III-р мужийн нийт экологи эдийн засгийн үнэлгээ	Шинэс	1 369 175	189 913 740	36 408 246	267 707	49 849 260 217 050	50 841 237 594 180
	Нарс	173 275	21 698 890	54 612 370	234 634	9 462 958 411 750	5 091 297 356 260
	Хуш	37 921	7 339 830	60 073 606	441 716	2 278 051 213 126	3 242 120 348 280
	Гацуур	1 453	194 010	52 791 956	401 561	76 706 712 068	77 906 849 610
	Жодоо	596	74 850	70 267 915	535 414	41 879 677 340	40 075 737 900
	Хус	388 632	26 350 780	15 655 545	157 947	6 084 245 764 440	4 162 026 648 660
	Улиас	671	45 120	12 014 721	133 854	8 061 877 791	6 039 492 480
	Улиангар	3 975	191 950	12 014 721	133 854	47 758 515 975	25 693 275 300
	Хайлаас	36	2 160	14 563 298	184 718	524 278 728	398 990 880
	Бургас	2 657	40 710	8 009 814	117 791	21 282 075 798	4 795 271 610
Торлог	88 437	884 370	2 548 577	101 729	225 388 504 149	89 966 075 730	
Дүн	2 066 828	245 852 040			68 096 117 248 215.0	63 581 557 640 890	
	12 699 904	1 254 310 460		-	737 819 265 497 655.0	660 600 641 747 850	

Ойн сангийн ойгоор бүрхэгдээгүй талбайн экологи-эдийн засгийн үнэлгээ

Муж	Тармаг мод	Үнэлгээ	Шатсан талбай	Үнэлгээ	МБ талбай	Үнэлгээ	Ойжуулсан талбай	Үнэлгээ	хшөн талбай	Үнэлгээ
I-р муж	3 241 605	44 064 018 481 560	1 189 278	12 067 712 090 298	92 794	840 916 116 508	24 659	239 201 251 217	90 215	1 019 052 220 870
II-р муж	21 458	191 717 466 610	67 718	453 772 155 662	5 138	30 494 497 558	160	1 061 934 560	4 538	33 884 007 126
III-р муж	136 139	868 814 320 702	389 204	1 862 872 014 256	32 752	140 041 591 136	1 024	5 031 936 000	7 443	39 424 893 687
дүн	3 399 202	45 124 550 268 872	1 646 200	14 384 356 260 216	130 684	1 011 452 205 202	25 843	245 295 121 777	102 196	1 092 361 121 683
Ойгоор бүрхэгдээгүй талбайн шууд үр ашгийн экологи эдийн засгийн үнэлгээний нийт дүн									61 858 014 977 750	
I-р муж	3 241 605	56 490 001 337 565	1 189 278	15 470 787 084 012	92 794	1 078 053 039 388	24 659	306 655 625 150	90 215	1 306 423 262 300
II-р муж	21 458	245 781 498 434	67 718	581 735 135 772	5 138	39 093 896 226	160	1 361 398 400	4 538	43 439 242 616
III-р муж	136 139	1 113 818 505 720	389 204	2 388 198 556 440	32 752	179 533 101 184	1 024	6 450 933 760	7 443	50 542 651 647
дүн	3 399 202	57 849 601 341 719	1 646 200	18 440 720 776 224	130 684	1 296 680 036 798	25 843	314 467 957 310	102 196	1 400 405 156 563
79 301 875 268 614									79 301 875 268 614	
I-р муж	3 241 605	100 554 019 819 125	1 189 278	27 538 499 174 310	92 794	1 918 969 155 896	24 659	545 856 876 367	90 215	2 325 475 483 170
II-р муж	21 458	437 498 965 044	67 718	1 035 507 291 434	5 138	69 588 393 784	160	2 423 332 960	4 538	77 323 249 742
III-р муж	136 139	1 982 632 826 422	389 204	4 251 070 570 696	32 752	319 574 692 320	1 024	11 482 869 760	7 443	89 967 545 334
дүн	3 399 202	102 974 151 610 591	1 646 200	32 825 077 036 440	130 684	2 308 132 242 000	25 843	559 763 079 087	102 196	2 492 766 278 246
141 159 890 246 364									141 159 890 246 364	

* - Шууд үр ашгийн - ойн нөөц, ойн дагалт баялаг үнэлгээ

** - Шууд бус үр ашгийн-ойн ус зохицуулах, хөрс хамгаалах, нүүрсхүчлийн хийг шингээх, нийгэм, амралт зугаалгын ач холбогдол зэрэг экологийн ач холбогдлын үнэлгээ

- Байгаль Орчин, Аялал Жуулчлалын Сайдын 2020 оны 03 сарын 16-ны өдрийн “Ойн экологи эдийн засгийн үнэлгээ батлах тухай” А/176 тоот тушаалын дагуу Монгол Улсын ойн сангийн экологи эдийн засгийн үнэлгээг тооцов.
- Ойгоо бүрхэгдсэн талбайн нийт экологи эдийн засгийн үнэлгээ: **737 819 265 497 655** (долоон зуун гучин долоон ихнаяд найман зуун арван есөн тэрбум хоёр зуун жаран таван сая дөрвөн зуун ерэн долоон мянга зургаан зуун тавин таван) төгрөг.
- Шоо.метр модны нийт экологи эдийн засгийн үнэлгээ: **660 600 641 747 850** (зургаан зуун жаран ихнаяд зургаан зуун тэрбум зургаан зуун дөчин нэгэн сая долоон зуун дөчин долоон мянга найман зуун тавин) төгрөг.
- Ойн сангийн ойгоор бүрхэгдээгүй нийт экологи-эдийн засгийн үнэлгээ: **141 159 890 246 364** (нэг зуун дөчин нэгэн ихнаяд нэг зуун тавин есөн тэрбум найман зуун ерэн сая хоёр зуун дөчин зургаан мянга гурван зуун жаран дөрвөн) төгрөг.
- Ойн талбайн (*Ойгоор бүрхэгдсэн талбай+Ойгоор бүрхэгдээгүй талбай*) нийт экологи-эдийн засгийн үнэлгээ: **878 979 155 744 019** (найман зуун далан найман ихнаяд есөн зуун далан есөн тэрбум нэг зуун тавин таван сая долоон зуун дөчин дөрвөн мянга арван есөн) төгрөг.

**"ОЙН СУДАЛГАА, ХӨГЖЛИЙН ТӨВ" УТҮГ
ОЙН НӨӨЦИЙН СУДАЛГАА, АШИГЛАЛТЫН АЛБА**